

31/7-1981

De avgjørende spørsmål ved valget. Økonomisk politikk.

Ved høstens valg representerer Arbeiderpartiet det eneste klare alternativ. Spriken mellom de borgerlige partier er ikke blitt mindre i løpet av vår-halvåret. Det gjelder abortsaken, tempoet i oljepolitikken, konsepsjonslovene - en rekke sentrale politiske spørsmål. Stortingsdebatten om langtidsprogrammet viser at de borgerlige partier ikke har utarbeidet et brukbart arbeidsprogram for den økonomiske politikk. De har bare lagt fram en urealistisk ønskeliste. Tas den alvorlig, blir den en inflasjonserklæring.

Derfor vet velgerne ikke hva slags politikk de borgerlige partiene vil føre. De taler om nye utredninger, men hvilke forslag vil det lede til? Og hva skal gjøres i de mellomliggende år?

Arbeiderpartiet på sin side har lagt fram et klart og forpliktende arbeidsprogram. Dette er ytterligere konkretisert i Regjeringens langtidsprogram.

Arbeiderpartiet har lagt opp til fem hovedområder foran dette valget:

- Arbeid for alle.
- Forsvar for velferdssamfunnet.
- Fredspolitik og sikkerhet.
- Oljen skal komme hele folket til gode.
- Demokrati og likestilling.

De to første punktene skal jeg utdype nedenfor. Under fredspolitik og sikkerhet vil Arbeiderpartiet arbeide for en atomfri sone i Norden. Dette skal skje som ledd i mer omfattende nedrustnings- og avspenningstiltak. Men under denne programposten kommer også arbeidet for å avhjelpe nøden i den fattige del av verden. Arbeiderpartiet vil øke u-hjelpen og støtte opp om arbeidet for en ny økonomisk verdensordning.

Arbeiderpartiets oljepolitikk er viet en egen artikkel lenger ut i avisa. Likestillingssaken er også

omtalt i en egen artikkel, men arbeidet for demokrati og likestilling omfatter også videreføringen av bedriftsdemokratiet. Regjeringen vil som det neste skritt for å fremme bedriftsdemokratiet sette ned et bredt sammensatt offentlig utvalg med utgangspunkt i Skytøen-komiteéns innstilling.

Den økonomiske politikken i de neste 4 år vil bli viktig for oss alle. Behovet for fast styring er påtrengende. Årene som kommer stiller Norge overfor en utfordring vi ikke har møtt i den siste generasjonen. Verdensøkonomien er i ulage. Det er nå omlag 25 millioner arbeidsløse i de vestlige industrilandene. Og tallet ventes å øke. De fleste regjeringer synes å ha oppgitt målet om full sysselsetting.

Utviklingen ute vil også ramme oss. Truslen om massearbeidsløshet står nå utenfor våre dører. Viktige næringer vil merke vansker. Dette truer også vår velferd i Norge.

Regjeringen har satt arbeid for alle som det viktigste mål. Vi legger vekt på arbeid fordi det er den viktigste forankring for den enkeltes selvoppfatning. Gjennom samvirke utvikles fellesskapet med andre. Motsett avler arbeidsledighet en følelse av å være unyttig og overflødig. Selvtilliten svekkes og solidariteten skades. Opptøyene i England i sommer illustrerer hvilke problemer vi her kan stå overfor.

Makter vi ikke å holde arbeidsledigheten nede vil vi heller ikke kunne holde velferden oppe. Omfattende arbeidsledighet løser ikke de økonomiske problemer, men skaper sosiale problemer.

Vi får ikke arbeid for alle gratis. Vi må ha vilje til å si nei til mange krav for å kunne si ja på de områdene som er viktigst. Vi kan ikke både få en sterk økning i vårt forbruk og samtidig trygge arbeidsplassene i årene framover. Vi må dempe inflasjonen og styrke konkurranseevnen. Derfor er Regjeringens lang-

tidsprogram nøkternt lagt opp. Oljeinntektene hjelper oss. Vi har greid oss gjennom 70-åra ganske annerledes enn andre land. Men vi bruker allerede i dag de oljeinntektene vi har. Uten disse ville vi hatt et lavere privat og offentlig forbruk.

Det er et problem for Arbeiderpartiet at mange velgere ikke riktig ser alvorret i den økonomiske situasjonen. Vi har i Norge bak oss en sammenhengende periode med sterk vekst i produksjon og forbruk. Mange planer og forventninger bygger på at veksten vil fortsette med uforminsket styrke. Men på grunn av den internasjonale økonomiske utviklingen kan den ikke det. Nå må forbruksveksten bli lavere enn det vi hittil har vært vant med.

Innenfor de trangere økonomiske rammer vil Arbeiderpartiet opprettholde og bygge ut videre den velferdsstat som er skapt i Norge. Arbeiderpartiet går inn for et solidarisk samfunn. Solidariteten skal omfatte alle, men den innebærer særlig at de sterke må hjelpe de svake i samfunnet. Et solidarisk samfunn er alle tjent med, også de sterke.

Fordi Arbeiderpartiet vil styrke og bygge ut videre velferdsstaten kan vi ikke samtidig love omfattende skattelettelse slik Høyre gjør. Store skattelettelse kan bare lede til offentlig fattigdom.

Vi står nå ved en korsvei. En ny strategi som skissert i Regjeringens langtidsprogram er nødvendig. En Arbeiderparti-regjering vil være en garanti for fortsatt stigende velferd. Og Arbeiderpartiet representerer det eneste sikre alternativ.